

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«Επείγουσες φορολογικές ρυθμίσεις – Τροποποίηση του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας – Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων – Λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών»

A. Διάρκεια και αντικείμενο διαβούλευσης

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο «Επείγουσες φορολογικές ρυθμίσεις – Τροποποίηση του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας – Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων – Λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών» αναρτήθηκε προς δημόσια διαβούλευση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, www.opengov.gr. Η διαβούλευση διήρκεσε από την 11^η.11.2022 και ώρα 20:50 έως και 21^η.11.2022 και ώρα 20:00.

Με τις διατάξεις του Μέρους Α' (άρθρα 1-9) εισάγονται ρυθμίσεις φορολογικού χαρακτήρα, όπως η δυνατότητα του υποκειμένου στον φόρο κατασκευαστή οικοδομών προς πώληση, να επιλέξει την υπαγωγή στο καθεστώς αναστολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) έως τις 31.12.2024, η παράταση ισχύος των μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φ.Π.Α. της τάξεως του δεκατρία τοις εκατό (13%) και έξι τοις εκατό (6%), η φορολογική αντιμετώπιση των εισοδημάτων αλλοδαπής προέλευσης των φυσικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 5Α Κ.Φ.Ε., η παροχή έκπτωσης φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων κατά σαράντα τοις εκατό (40%), για τις δαπάνες που καταβάλλουν οι πολίτες για την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση των κτιρίων τους, η παράταση για δύο επιπλέον έτη της αναστολής της ισχύος του άρθρου 41 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με την οποία επιβάλλεται φόρος στο εισόδημα από υπεραξία για μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας, η καταβολή μειωμένων τελών και για το 2023, των επαγγελματιών ιδιοκτητών τουριστικών λεωφορείων και η συνέχιση της αναστολής της ισχύος, από 28.10.2022 έως και 27.10.2023, της περ. γ' της παρ. 6 της υποπ. Α.2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν.4152/2013 (Α' 107) που αφορά στις προϋποθέσεις πιστοποίησης ανεξάρτητου εκτιμητή και την παροχή εγγύησης ή διασφάλισης ή εμπράγματης ασφάλειας. Οι εν λόγω ρυθμίσεις εντάσσονται στο πλαίσιο των μέτρων φορολογικής πολιτικής με αναπτυξιακή διάσταση και αποσκοπούν στην τόνωση της αγοράς ακινήτων και την προσέλκυση επενδύσεων, ενώ αναμένεται να συμβάλουν στη διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα ή και στη μείωση των τελικών τιμών των συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών για τους καταναλωτές.

Με τις διατάξεις του Μέρους Β' (άρθρα 10-21) επιδιώκεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου και της λειτουργίας του δικτύου των κρατικών ενισχύσεων, μέσω της αποσαφήνισης του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων» (ΚΕΜΚΕ) και των Αποκεντρωμένων Μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) και του καθορισμού της διαδικασίας ανάκτησης παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων. Επίσης, προβλέπεται ότι για την ηλεκτρονική καταχώριση, επεξεργασία και παρακολούθηση των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ελληνική επικράτεια αναπτύσσεται και λειτουργεί το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΠΣΚΕ), με κύριο στόχο τη συνολική διαχείριση και παρακολούθηση των κρατικών ενισχύσεων, μέσω και της διαλειτουργικότητας.

Με τις διατάξεις του Μέρους Γ' (άρθρα 22-29) εισάγονται ρυθμίσεις μισθολογικού χαρακτήρα, όπως η κατάργηση διατάξεων που έρχονται σε αντίθεση με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο των ν. 4354/2015 και ν. 4336/2015 περί ενιαίου μισθολογίου, την αύξηση του αριθμού των επιτρεπόμενων κατ' έτος ημερών μετακίνησης των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανακύπτουσες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σχετικές ανάγκες, η προσαύξηση των εξόδων διανυκτέρευσης για τη νησιωτική χώρα, για τη χρονική περίοδο από την 1η Μαΐου έως και την 30η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους, η τροποποίηση του ανώτατου ορίου επιχορήγησης των ΟΤΑ, προκειμένου να μπορούν να ανταπεξέλθουν οι ΟΤΑ στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο, λόγω της ενεργειακής κρίσης και των πληθωριστικών πιέσεων στην αγορά.

Με τις διατάξεις του Μέρους Δ' (άρθρα 30-36) εισάγονται ρυθμίσεις αναπτυξιακού και οικονομικού χαρακτήρα, όπως ο επανακαθορισμός της μέγιστης διάρκειας ελεγκτικής εργασίας των ορκωτών ελεγκτών λογιστών κατά τη διενέργεια των υποχρεωτικών ελέγχων, στα 7 έτη, λαμβάνοντας υπόψιν τον Κανονισμό 537/2014 και τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές (IESBA code of ethics), η διόρθωση του τίτλου κυριότητας του ΤΑΙΠΕΔ επί του ακινήτου ΚΤΗΜΑ ΚΑΡΑΘΩΝΑ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιοποίησή του, η πρόβλεψη της δυνατότητας του Υπουργείου Οικονομικών να προβεί, μέχρι τις 31-12-2022, στη σύναψη σύμβασης μίσθωσης ακινήτου, για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών του άρθρου 16 του ν. 4714/2020, η δυνατότητα επανάληψης της διαδικασίας καθορισμού τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων, κατόπιν υποβολής από 01/12/2022 έως και 31/12/2022 της προβλεπόμενης γνώμης των δημοτικών συμβουλίων των οικείων δήμων, η σύσταση στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), για την νομική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Α.Π.Θ., η διευκρίνιση της διαδικασίας διακρίβωσης παραβάσεων και επιβολής του προστίμου, βεβαίωσης, καταλογισμού και είσπραξης αυτού, σχετικά με εκπρόθεσμες δηλώσεις για τους πραγματικούς δικαιούχους των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.

Με τις διατάξεις του Μέρους Ε΄ (άρθρα 37-38) προβλέπεται η κατάργηση διατάξεων που αφορούν ζητήματα που ρυθμίζονται με τα άρθρα 29 και 27.

Τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 39 του Μέρους ΣΤ΄ του σχεδίου νόμου προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Β. Υποβληθέντα σχόλια επί της διαβούλευσης

Επί του **Μέρους Α΄** και ειδικότερα επί του **άρθρου 1** περί παράτασης της δυνατότητας υπαγωγής στο καθεστώς αναστολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) στα ακίνητα διατυπώθηκαν έξι (6) σχόλια από έξι (6) συμμετέχοντες, τα οποία αφορούσαν πρόταση για αφαίρεση της ετήσιας δαπάνης μίσθωσης κατοικίας από το τυχόν καθαρό εισόδημα από εκμίσθωση ιδιόκτητης κατοικίας και εφόσον υφίσταται διαφορά, αφαίρεση αυτής από το φόρο εισοδήματος, στις περιπτώσεις μετάθεσης δημοσίων λειτουργιών, γενικότερα ζητήματα ορθότητας του φορολογικού συστήματος και του ΦΠΑ, το υφιστάμενο καθεστώς του ΦΠΑ στην ναύλωση των επαγγελματικών τουριστικών σκαφών, καθώς και πρόταση για μείωση του ΦΠΑ σε οικοδομικά υλικά, παροχή υπηρεσιών, απαλλαγή από ΦΠΑ της αγοράς ακινήτου στο πλαίσιο του προγράμματος στέγασης για νέους έως τριάντα εννέα (39) ετών που αναμένεται να ανακοινωθεί. Τα περισσότερα σχόλια δεν έγιναν αποδεκτά διότι δεν σχετίζονται με το περιεχόμενο της προτεινόμενης ρύθμισης, ενώ εκείνα που αφορούν συναφή ζητήματα με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν ενσωματώνονται, καθώς έχουν ήδη τύχει επεξεργασίας και αξιολόγησης κατά τη θεσμοθέτηση της εν λόγω ρύθμισης.

Επί του **άρθρου 2** περί παράτασης ισχύος μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες διατυπώθηκαν επτά (7) σχόλια από έξι (6) συμμετέχοντες, τα οποία αφορούσαν πρόταση για πρόβλεψη μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 13% στα κέρδη τουριστικών πακέτων για το φορολογικό έτος 2023, την επιβολή ΦΠΑ 13% στις αμοιβές δικηγόρων – συμβολαιογράφων – δικαστικών επιμελητών και στις συναλλαγές με κτηματολογικά γραφεία και υποθηκοφυλακεία και την μη απαλλαγή των αμοιβών των εμμίσθων δικηγόρων από τον ΦΠΑ, καθώς και πρόταση για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ ενός ελάχιστου ποσού κατανάλωσης στην ύδρευση, την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες και το διαδίκτυο (internet) και την παράταση του άρθρου 46 του ν. 4646/2019 για τη φορολογία μεταβίβασης αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης. Τα εν λόγω σχόλια δεν έγιναν αποδεκτά διότι δεν αφορούν το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης και σχετίζονται με ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας και διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς.

Επί του **άρθρου 3** περί ορισμού αποδεικτικού για τη μεταφορά του ελάχιστου ποσού της επένδυσης για την υπαγωγή στο άρθρο 5Α Κ.Φ.Ε. υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα σχετικά με μισθολογικές ρυθμίσεις, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτό, διότι δεν αφορά το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί του **άρθρου 5** περί παράτασης της ισχύος της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων του άρθρου 39Β Κ.Φ.Ε. διατυπώθηκε ένα (1)

σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα, για πρόταση ως προς τον μόνιμο χαρακτήρα της μείωσης του φόρου και για την εφαρμογή αυτής κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και στα οικοδομικά υλικά αγοράς, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτό, διότι δεν αφορά το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης που αναφέρεται ειδικά στην παράταση της ισχύος της μείωσης του φόρου εισοδήματος για δαπάνες αναβάθμισης κτιρίων του άρθρου 39B Κ.Φ.Ε.

Επί του **άρθρου 6** περί παράτασης της αναστολής ισχύος του άρθρου 41 Κ.Φ.Ε. για την επιβολή φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας διατυπώθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα, ως προς την οριστική κατάργηση του φόρου υπεραξίας, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτό, διότι δεν αφορά το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης που αναφέρεται σε παράταση αναστολής του εν λόγω φόρου.

Επί του **άρθρου 8** περί παράτασης ισχύος των μειωμένων τελών κυκλοφορίας τουριστικών λεωφορείων και για το έτος 2023 διατυπώθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα, το οποίο αφορούσε πρόταση για τον μόνιμο χαρακτήρα της ρύθμισης, πλην όμως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, λόγω του έκτακτου χαρακτήρα της προτεινόμενης ρύθμισης, εξαιτίας της πανδημίας.

Επί των υπόλοιπων διατάξεων του Μέρους Α' δεν διατυπώθηκε κανένα σχόλιο.

Επί των διατάξεων του **Μέρους Β'** και ειδικότερα επί του **άρθρου 10** περί αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια από τρεις (3) συμμετέχοντες σχετικά με μισθολογικές ρυθμίσεις, πλην όμως δεν έγιναν αποδεκτά, διότι δεν αφορούν το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί των υπόλοιπων διατάξεων του Μέρους Β' δεν διατυπώθηκε κανένα σχόλιο.

Επί του **Μέρους Γ'** και ειδικότερα επί του **άρθρου 22** διατυπώθηκαν χίλια τετρακόσια είκοσι (1.420) σχόλια από χίλιους τετρακόσιους είκοσι (1.420) συμμετέχοντες, τα οποία αφορούσαν πρόταση για την ένταξη των αξιωματικών Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) στη β' μισθολογική κλίμακα του ειδικού μισθολογίου των Ενόπλων Δυνάμεων και την υιοθέτηση ρυθμίσεων για τις υπηρεσιακές μετακινήσεις και την νυχτερινή αποζημίωση των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, πλην όμως δεν έγιναν αποδεκτά, διότι δεν σχετίζονται με το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων και αφορούν ζητήματα που είτε βρίσκονται υπό επεξεργασία, είτε αποτελούν αντικείμενο μελλοντικών ρυθμίσεων.

Επί του **άρθρου 23** σχετικά με την κατάργηση της αποζημίωσης των δαπανών μετακινήσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του νπδδ «Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος» (ΣΚΛΕ) υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια από πέντε (5) συμμετέχοντες. Τα τρία (3) εξ αυτών αφορούν τη διατύπωση αντιρρήσεων ως προς τη σκοπιμότητα της ρύθμισης και τις αρνητικές συνέπειες αυτής στην εύρυθμη λειτουργία του εν λόγω νπδδ, ωστόσο δεν έγιναν αποδεκτά, διότι με το εν λόγω άρθρο καταργείται η εξουσιοδοτική διάταξη, που αποτελεί παρέκκλιση από τις

ισχύουσες διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Ειδικότερα, με το εν λόγω άρθρο επιδιώκεται η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας του ν. 4336/2015 στις δαπάνες του ΣΚΛΕ, που αποτελεί ΝΠΔΔ, προς αποφυγή ανισοτήτων μεταξύ των φορέων του δημοσίου τομέα που τελούν υπό όμοιες συνθήκες. Τα υπόλοιπα δύο (2) σχόλια αφορούν πρόταση για την ένταξη των αξιωματικών Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) στη β' μισθολογική κλίμακα του ειδικού μισθολογίου των Ενόπλων Δυνάμεων και δεν έγιναν αποδεκτά, διότι δεν αφορούν το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί του **άρθρου 24** σχετικά με την κατάργηση της αποζημίωσης των δαπανών μετακινήσεων των μελών των Περιφερειακών Συμβουλίων του νπδδ «Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος» (ΣΚΛΕ), υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια από τρεις (3) συμμετέχοντες, τα οποία αφορούσαν τη διατύπωση αντιρρήσεων ως προς τη σκοπιμότητα της ρύθμισης και τις αρνητικές συνέπειες αυτής στην εύρυθμη λειτουργία του εν λόγω νπδδ, ωστόσο δεν έγιναν αποδεκτά, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται και στο άρθρο 23 ανωτέρω.

Επί των υπόλοιπων διατάξεων του Μέρους Γ' δεν διατυπώθηκαν σχόλια στη δημόσια διαβούλευση.

Επί του **Μέρους Δ'** και ειδικότερα επί του **άρθρου 33** περί μίσθωσης ακινήτου για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα, σχετικά με την ένταξη των αξιωματικών Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) στη β' μισθολογική κλίμακα του ειδικού μισθολογίου των Ενόπλων Δυνάμεων, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτό, διότι δεν αφορά το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί του **άρθρου 34** περί προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων διατυπώθηκαν εννέα (9) σχόλια από εννέα (9) συμμετέχοντες, τα οποία επιβεβαιώνουν την ορθότητα του περιεχομένου της προτεινόμενης ρύθμισης, ως προς την ανάγκη άμεσου επανακαθορισμού των τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων, προς άρση φορολογικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Ως εκ τούτου, δεν προτείνεται, ούτε κρίνεται σκόπιμη, βάσει των διατυπωθέντων σχολίων, η τροποποίηση του περιεχομένου της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί του **άρθρου 35** περί σύστασης Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, διατυπώθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) συμμετέχοντα, πλην όμως δεν έγινε αποδεκτό, διότι δεν αφορά το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης.

Επί των υπόλοιπων διατάξεων του Μέρους Δ' δεν διατυπώθηκαν σχόλια στη δημόσια διαβούλευση.

Επί των διατάξεων των **Μερών Ε' και ΣΤ'** δεν διατυπώθηκαν σχόλια στη δημόσια διαβούλευση.

Στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και του δημόσιου διαλόγου τα ως άνω σχόλια των πολιτών και των φορέων επί των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου έτυχαν ενδελεχούς εξέτασης, καθώς όμως πρόκειται, είτε για προτάσεις νέων ρυθμίσεων, είτε για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων - κάτι το οποίο απαιτεί περισσότερο χρόνο για επεξεργασία και διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς - δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν εντός των χρονικών περιθωρίων για την προώθηση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων προς ψήφιση.